

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13291/2024
27.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, Мирјане Андријашевић и Иване Рађеновић, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача АА из ... чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против противника предлагача Коридори Србије д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Драгана Николић Јовановић, адвокат из ..., ради одређивања накнаде за експроприсану непокретност, одлучујући о ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Краљеву Гж 1089/23 од 20.02.2024. године, у седници одржаној 27.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Краљеву Гж 1089/23 од 20.02.2024. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија противника предлагача изјављена против решења Вишег суда у Краљеву Гж 1089/23 од 20.02.2024. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Краљеву Гж 1089/23 од 20.02.2024. године, одбијене су као неосноване жалбе предлагача и противника предлагача и потврђено решење Основног суда у Краљеву Р1 130/2020 од 30.01.2023. године, којим је одређена новчана накнада за експроприсану катастарску парцелу број .. у површини 43 ари и 38 м² КО ..., у износу од 1.928.544,66 динара, ради изградње ауто-пута Е-761, Појате-Прељина, деоница Адрани – Мрчајевци, и обавезан противник предлагача да предлагачу, на име новчане накнаде за експроприсану непокретност исплати износ од 1.928.544,66 динара, а одбијен је предлог да се одреди накнада за биљне културе у износу од 71.064,00 динара, као и да предлагачу накнади трошкове поступка од 279.200,00 динара.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, противник предлагача је благовремено изјавио ревизију, из свих законских разлога, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/2011...10/2023, у даљем тексту: ЗПП).

Означена одредба, којом је уређен правни институт посебне ревизије, као изузетног правног средства, сходно се примењује у ванпарничном поступку на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку.

Правноснажним решењем, применом материјалног права из одредби Закона о експропријацији и Закона о планирању и изградњи, цитираних у образложењу нижестепених решења, одређена је накнада за катастарску парцелу, експроприсану решењем од 05.02.2020. године, ради изградње дела ауто-пута Е-761, Појате-Прељина, деоница Адрани – Мрчајевци, у складу са стварним статусом земљишта као грађевинског земљишта и обавезан је противник предлагача као корисник експропријације да предлагачу исплати тржишну вредност експроприсане кат. парцеле у износу утврђеном на основу налаза и мишљења судског вештака грађевинске струке који се користио компаративном методом, узимајући у обзир све релевантне параметре и корективне факторе. Ово због тога што је ступањем на снагу Уредбе о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Службени гласник РС”, број 98/2013), што значи пре експропријације, предметна катастарска парцела променила намену и постала грађевинско земљиште на основу члана 82. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09...83/18) без обзира што та промена намене и статуса земљишта, пропустом државних органа, није проведена у катастру.

Имајући у виду садржину тражене правне заштите, чињенице утврђене у поступку и начин пресуђења, Врховни суд је оценио да су нижестепена решења у складу са праксом ревизијског суда и правним ставовима израженим у одлукама Врховног суда, у којима је одлучивано о истоветним захтевима предлагача, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом, због чега нема услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, а ради разматрања правног питања општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права. Ступањем на снагу планског акта пре доношења решења о експропријацији земљишта у својини предлагача, извршена је промена намене предметне парцеле из пољопривредног у грађевинско земљиште. Од тог дана предлагач остварује сва права власника на грађевинском земљишту, што значи да има право на накнаду за експроприсано земљиште према тржишној цени грађевинског земљишта, без обзира на то што орган надлежан за упис непокретности и права на њима није спровео промену у катастру непокретности. Одлуке Врховног касационог суда на које се у ревизији позива противник предлагача (решења Рев 4653/2018 од 23.01.2019.године и Рев 3186/2017 од 27.04.2018.године) не оправдавају потребу за уједначавањем судске праксе. У означеним одлукама изражен је став да накнадне промене земљишта које су настале након доношења решења о експропријацији нису од значаја. Тај став се у овом случају не може применити, јер је земљиште које је експроприсано постало грађевинско земљиште на основу планског акта донетог пре извршене експропријације. Није потребно ни ново тумачење члана 42. став 2. Закона о експропријацији. Према тој одредби, процену тржишне цене пољопривредног и грађевинског земљишта врши орган надлежан за утврђивање пореза на пренос апсолутних права на непокретностима, али то не значи да се висина накнаде не може одређивати и другим доказним средствима, имајући у виду садржину члана 136. Закона о ванпарничном поступку.

Из наведених разлога, на основу члана 404. став 1. ЗПП одлучено је као у првом ставу изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5., у вези члана 420. ЗПП и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, Врховни суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 27. став 2. Закона о ванпарничном поступку, прописано је да је у поступку у коме се одлучује о имовинско-правним стварима ревизија дозвољена под условима под којима се по Закону о парничном поступку може изјавити ревизија у имовинско-правним споровима, ако овим или другим законом није друкчије одређено.

Према члану 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Списи предмета Одсека за имовинско-правне послове и управљање имовином Града Краљева достављени су суду ради одређивања накнаде 10.08.2020. године. Вредност предмета спора побијаног дела правноснажне одлуке је 1.928.544,66 динара.

Како у конкретном случају вредност предмета спора побијаног дела правноснажног решења не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по срењем курсу НБС на дан покретања поступка, то ревизија није дозвољена у смислу члана 403. став 3. ЗПП.

На основу члана 413. у вези члана 420. став 1. и 2. ЗПП и чланова 27. став 2. и 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**